

BAGI HÍRLAP

1394 2007

2007. augusztus ● XIV. évfolyam 8. szám ● Az önkormányzat közérdekű, havonta megjelenő lapja ● Ára: 100 Ft

FELHÍVÁS

Peres-dűlőben 10 db építési telek még ELADÓ!
Érdeklődni a bagi polgármesteri hivatalban lehet.

2191 Bag, Szent Imre 58.
Telefon: 06/28/504-140
e-mail: bagpolghiv@dunaweb.hu

A TARTALOMBÓL

SZENT ISTVÁN NAPJA

Augusztus 20. Szent István királyunk, az államalapítást, az új kenyér és az alkotmányosság ünnepe. Vajon miért született ilyen sok elnevezése az ünnepnek?

2–3. oldal

ÖNKORMÁNYZATI HÍREIK

Bag Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete 2007. július 27-én ülést tartott. Egyebek mellett átalakultak a bizottságok, személycserék is történtek.

3–4. oldal

Fekvőrendőrök

A SZENTLÁSZLÓI ÉS PETŐFI UTCÁBAN SZOLGÁLNAK

FOTO: SZTI.

Tavaly már falunkban aszfaltozási munkát végző B&V Aszfalt és Építőipari Bt.-t bízták meg képviselő-testületünk 2007. június 27-i ülésén, hogy a Szentlászlói utcában 6 db, a Petőfi utcában pedig 3 db fekvőrendőrt építsen. Az építési költséget az önkormányzat a Nissan gépkocsi kárrendezéséből származó 400 000 Ft bevételből, valamint egy vállalkozó 100 000 Ft-os és egy magánszemély 25 000 Ft-os felajánlásából fedezi. Minden valószínűség szerint ezzel az intézkedéssel javul a falu közrendje, a belterületi sebességtűlések csökkennek. Mondok Ervin képviselő elmondta – akinek egyébként külön köszönet jár a megvalósulásban vállalt óriási szerepéért –, hogy a Szentlászlói utca belső salakos útját betonoszlopokkal szakaszosan lezárták, így ezen az úton se lehet nagy sebességgel végighajtani autóval. Dr. Balatoni Gyöngyi megjegyezte, hogy a faluban további fekvőrendőrök kiépítésére is szükség lenne. Tóth Gábor polgármester pedig jelezte, hogy folyik a további útfelújítások előkészítése, hogy a várhatóan ősszel kiírt pályázatokra az önkormányzat beadhassa pályázatait.

Meghívó

Szeretettel várjuk falunk minden kedves lakosát, hogy **augusztus 19-én 16 órától** a bagi Dózsa György Művelődési Házba együtt ünnepeljük Szent István napját.

TERVEZETT MŰSOR:

- Himnuszunk közös eléneklése;
- Irodalmi előadás;
- Ünnepi beszédet mond Tóth Gábor polgármester;
- Az új kenyér átadása;
- A „Százvirágú Kendő” Alapítvány műsora;
- A Bagi Nyugdíjas Egyesület férfikarának citeraszóval kísért dalsokora;
- A Bagi Nyugdíjas Egyesület vegyeskara aratódalokat énekel;
- A Muharay Elemér Népi Együttes előadása.

*Bag Nagyközség
Önkormányzata*

Szent István vagy új kenyér ünnepe?

Augusztus 20. Szent István, az államalapítás, az új kenyér és az alkotmányosság, jogállamiság ünnepe. Kevés ünnep van, aminek annyi elnevezése van, mint augusztus 20-nak.

Ennek oka, hogy történelmünk során az ünnep jelentése folyamatosan változott, Szent István alakja és augusztus 20-a mindenki számára másként értelmezett és ideologizált ünnepet jelentett.

Sokáig I. István királyunk szentté avatásának napját (1083. augusztus 20.) ünnepelték e napon, de a történelem során, főleg az elmúlt ötven évben a hazánkban működő politikai rendszerek igyekeztek kiszajátítani, saját ideológiájuk szerint átformálni ezt az ünnepet.

Szent István napja

István uralkodása alatt (1000-1038) augusztus 15., Nagyboldogasszony napja, a törvénylátó napok ideje volt Fehérvárott, ahol ekkor ült össze a királyi tanács. A nap későbbi jelentőségét növelhette, hogy István is épp augusztus közepén halt meg 1038-ban. 1083-ban Szent László uralkodásának idején a törvénylátó nap átkerült 20-ára, és ezen a napon avatták szentté a fehérvári bazilikában I. Istvánt. Ettől kezdve augusztus 20-a egyházi ünnepként szerepel a naptárakban. Mária Terézia közbenjárására 1771-ben Raguzából (ma Dubrovnik, Horvátország) Bécsbe, majd Budára került a szent jobb ereklye, és ez alkalomból a királynő rendeletben nemzeti ünnepnek minősítette Szent István napját. 1818-ban tartották az első szent jobb körmenetet a budai Várban, ettől kezdve az ünnepnap fokozatosan az ország egységét kifejező szimbólummá vált.

1848-ig folyamatosan állami és egyházi ünnep is volt, majd az 1848-49-es szabadságharc bukása után tíz esztendei kényszer-szünet következett, mert a Bach-korszakban betiltották az ünnepet. A kiegyezést megelőző békülékenyebb időszak vetett véget a tilalomnak, és 1960-ban ismételten megünnepelték e napot hazánkban. Az Osztrák-Magyar Monarchiában a francia forradalom mintájára a 19. század végén igény merült fel magyar nemzeti ünnep megalkotására is. Hosszas parlamenti vita indult, amely március 15. és augusztus 20. körül forgott. Az utóbbit ellenzői az esemény katolikus jellege miatt alkalmatlannak tartották a soknemzetiségű és vegyes felekezeti ország egységének kifejezésére. Végül 1891-ben mégiscsak nyertes-ként került ki augusztus 20-a.

A magyarság egyetemes ünnepe

Augusztus 20., mint nemzeti ünnep a Horthy-rendszerben vált a magyarság egyetemes ünnepévé, ekkor fektették le az ünnep máig élő szokásait, alapjait. A korábbi szokások közül megőrizték a szent jobb körmenetet, a lóversenyt, amelynek tétje a Szent István-díj volt és az ünnepi multságot, amelyet rengeteg programmal bővítettek ki. Az új és a ma is létező szokások közé tartozik a tisztavatás, az ünnepélyes őrsváltás, a néphagyó-

MEZEY ISTVÁN GRAFIKÁJA

mányok bemutatása és a tűzijáték. Csak a korszakra voltak jellemzőek és az idő próbáját nem állták ki a sokgyermekes anyák kitüntetése, a Gyöngyösbokréta műsora valamint az ünnep kiterjesztése egy teljes hétre. A 19. században már tartottak tűzijátékot Szent István napján, azonban a szokás 1927-től vált menetrendszerűvé. A Gellérthegyről kilőtt rakéták fényeit a rakpartról és sétahajókról csodálták.

Az új kenyér ünnepe

A második világháborút követően 1948-ban gyökeres változás következett az ünnep történetében. Először is új elnevezést kapott: addig Szent István napnak hívták leggyakrabban augusztus 20-át. Először lekopott a szent kifejezés, majd 1948-ban megszületett az új kenyér ünnepe elnevezés, mint központilag előírt szóhasználat. Ennek ellenére a Szent István-napi új kenyér átadásának és megszegésének jól ismert mozzanata – bár joggal gondolhatnánk – nem szovjet minta alapján született. Az új kenyér ünnepe eredetileg nem is augusztus 20-án volt, és nem is 1947-48-ban találták ki. A kenyér- és gabonaünnepként ismert Szent István-napi esemény (amikor nemzetiszínű szalaggal átkötött kenyérrel köszöntik a vendéget) nem olyan ősi szokás: az egykori földművelésügyi miniszter, Darányi Ignác a 19. század végén kirobbant aratósztrájkok megfékezése érdekében szervezett országszerte ilyen aratóünnepeket.

Az új kenyér napját a középkorban július 15-én, az apostolok oszlása ünnepén tartották: ekkor vitték be a kenyeret a templomba, ahol megáldották, megszentelték. Ehhez a naphoz köthető az aratási felvonulás is. Az új kenyér kifejezést a Horthy-rendszerben is használták, ez sem volt újdonság. Azonban akadt egy jelentős különbség a korábbi és a kommunista gyakorlat között: míg az elődök az új kenyér elnevezést kiegészítésnek szánták, addig a Rákosi-diktatúra az ünnep átformálására használta, az elnevezést kötelezővé tette.

Az alkotmány ünnepe

1949. augusztus 20-án lépett életbe az új alkotmány, ettől kezdve az új kenyér ünnepe elnevezést felváltotta az alkotmány ünnepe, tükrözve a kommunista rendszer azon törekvését, hogy az ünnepet megfossza katolikus múltjától, és ezért ettől független, a többség számára elfogadható megnevezést kerestek. Mivel az alkotmány ünnepe a diktatúra saját gyártású elnevezése volt, a hatalom birtokosai előnyben részesítették az új kenyér elnevezéssel szemben.

Az ötvenes évek elején a programok megrövidültek, a tűzijáték is elmaradt, helyette a Gellérthegyen csak tábortűz volt. Viszont a korszak vívmánya a kitüntetés-adományozás – művészeknek, népművelőknek –, amely ma is létezik.

1956 után a Kádár-rendszerben az ideológiai háttér alig változott, viszont a szórakoztató műsorok repertoárja a hatvanas évek közepén látványosan bővült. Többek között újjáéledt a tűzijáték, egyre jelentősebb lett a vízi és légi parádé, Debrecenben pedig megszületett a virágkarnevál. Folytatódtak az olyan hagyományok is, mint a zászlófelvonás és a tisztavatás a Kossuth téren, a néphagyományok bemutatása és a szórakoztatás. A hetvenes években új divat ütötte fel a fejét: augusztus 20-át hármasként jellemezték, a fent említett két elnevezés mellett újból megjelent István király neve is (szigorúan a szent jelző nélkül), mint államalapító királyunk. Augusztus 20-át az államalapítás, az alkotmány és az új kenyér ünnepeként tekintették. A körment továbbra is tabu volt, egészen 1989-ig, amikor hosszú évtizedek után a Bazilikánál megrendezték az „első”.

A rendszerváltás után

A választások után összeült parlament szembekerült azzal a dilemmával, hogy három nemzeti ünnepünk van (március 15., augusztus 20. és október 23.), viszont csak egy lehet hivatalos állami ünnep. A történelem ismétli önmagát, mert a választás, akárcsak száz évvel ezelőtt, ismét augusztus 20-ra esett. A különböző politikai erők persze más-más helyszínen ünnepelnek a rendszerváltás óta, azonban a fent említett három ünnep közül, még mindig Szent István ünnepe a legkevésbé megosztó.

Az ünnep menetrendje nagymértékben hasonlít a Kádár-rendszer forгатókönyvéhez, persze a külsőségek megváltoztak. A hivatalos program a zászlófelvonással indul, majd a tisztek felavatásával folytatódik a Kossuth téren, akik már nem öklöbe szorított kézzel, hanem két ujjukat feltartva tesznek esküt. A felavatott tisztek elvonulnak az országzászló, köztük az 1956-os forradalom lobogója előtt. Nem hiányozhat a hang- és fényeffektusokkal kiegészített tűzijáték, a vízi- és légi parádé valamint a nyolcvanas évek közepén megszületett mesterségek ünnepe a budai Várban. A körmenet a Bazilikánál zajlik, a szertartásnak immáron kihagyhatatlan eleme a kenyérszentelés.

A rendszerváltás után megmaradt a sokszínűség, az alkotmány ünnepe talán a legmegkopottabb a sorban, helyette Szent István személye kapott újból jelentőséget. Azért az ezredforduló vége is tartogatott egy – ez idáig utolsó – újítást, megszületett a Szent Korona ünnepe, bár használata nem tudott valódi gyökeret verni.

-kr-

ARATÓÜNNEP

Az aratóünnepet ott tartották meg, ahol kalákában dolgoztak, vagy ahol felfogadott aratók végezték a munkát. Az aratás befejezésekor aratókoszorút kötöttek, és azt ünnepélyes menetben a földbirtokos vagy a gazda elé vitték. Az aratást vacsora, táncos multság fejezte be. A családi aratást nem követte aratóünnep. Éppúgy, mint más európai népeknél, nálunk is egy sor hiedelem és varázscselekmény fűződött az aratáshoz, különösen az utolsó gabonacsomóhoz, amely a szántóföldön maradt aratás végén.

Bagon az aratás befejeztével koszorút kötöttek szalmából, virágból. Ennek apróbb részleteit a vízhold kislányok is megkötötték, de számon tartották és hívták a különösen hozzáértő embereket segíteni. Bagon ilyen ügyes kezű volt a Balogh-család.

Amikor a gazdát felköszöntötték az aratók, hazamentek, átöltöztek az esti aratóbálra. A II. világháború után néhány évig még a Hősök terén lévő emlékműnél bemutatták az új kenyeret, de ez a szokás pár év múltával megszűnt.

(Bag – Néprajzi tanulmányok)

AZ ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Önkormányzatunk képviselő-testülete 2007. július 27-én ülést tartott. Négy képviselő, Dr. Péter Mihály alpolgármester, Nagy Jenőné, Balázs Gusztáv és Katona Károly nem volt jelen, de a testület így is határozatképes volt.

Megújultak önkormányzatunk bizottságai

2007. július 3-án Nagy Jenőné lemondott a Pénzügyi Bizottság elnöki tisztéről. Többek között ez a tény is indokolta a bizottságok átalakítását. Ehhez elsőként a képviselő-testület elfogadta a Bag Nagyközség Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2002. (X.31.) számú rendelet módosítását. A bizottságok száma ezzel 7-ről 5-re csökkent, változott az elnevezésük, és személycserék is történtek. Emellett a rendeletet egy fejezettel ki is egészítették, amely a vagyonynyilatkozatok kezelését szabályozza. E szerint: „A polgármester és

az önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozatának nyilvántartása, elenőrzése, vizsgálata a Jogi, Ügyrendi és Közbiztonsági Bizottság hatáskörébe tartozik.”

Pénzügyi Bizottság

Elnök: Mondok Ervin
Tagok: Fodor Mihály, Antal Istvánné
Külsős tagok: Kovács Istvánné, Balázs Jánosné

Oktatási, Kulturális és Sportbizottság

Elnök: Nagy Tiborné
Tagok: Fodor Mihály, Nagy Jenőné, Katona Károly
Külsős tagok: Baczoniné Felszeghy Katalin, Novák Istvánné, Urbauer Zsolt

Településfejlesztési Bizottság

Elnök: Dénes Miklós
Tagok: Kiss József, Balázs Gusztáv, Fodor Mihály
Külsős tagok: Pintér András, Pintér Károly, Hajdú János

Szociális és Egészségügyi Bizottság

Elnök: Antal Istvánné
Tagok: Nagy Tiborné, Dénes Miklós, Katona Károly
Külsős tagok: Tóth Csabáné, Balázs János, Veres Zoltánné

Jogi, Ügyrendi és Közbiztonsági Bizottság

Elnök: Fodor Mihály
Tagok: Mondok Ervin, Dénes Miklós
Külsős tagok: Mezőfi Ferenc, Bárány Csaba

AZ ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

► Újabb telkek a Peres-dűlőben

Mint korábbi lapszámunkban arról már beszámoltunk a képviselő-testület 2007. július 3-i ülésén döntött a Peres-dűlőben lévő földterületek vevőinek kijelöléséről. Három ingatlanból kettőre jelöltek ki vevőt, a harmadik 2000 m² területű telek esetében pedig úgy döntöttek, hogy azt két egyenlő területű telekre osztják. A telekkialakítás helyszíni szemlét a polgármesteri hivatal 2007. július 12-én tartotta meg, ahol kiderült, hogy a korábban a földmérő által kimért ingatlanok területét keresztezi a mélyfúrású kút üzemi vezetéke. A 2005. évben elhatározott telekalakítás ügyében a közüzemi szolgáltató szervekkel 2005-ben a polgármesteri hiva-

tal és az önkormányzat illetékes szakbizottsága nem egyeztetett, a közművek helyszíni rajzainak bekérése elmaradt, ezért fordulhatott elő, hogy a telekalakítás kapcsán a földmérő mindezeket figyelmen kívül hagyta. 2007. július 19-i bejárásán az a megoldás született, hogy a telek értékesítése céljából a keresztező vízvezeték a Rákóczi út útpadkájába kell áthelyezni. Az áthelyezési munkák elvégzésére az önkormányzat árajánlatokat kért. Ugyanakkor új, 12 db telekkialakítását és áruba bocsátását határozta el a képviselő-testületünk ezen a területen, arról azonban később dönt, hogy ezeken a telkeken végez-e előkészítő munkát. A telkek forgalomképesé tétele egyébként, a korábbi mulasztások miatt több millió forint költséggel jár.

Egyebek

Tóth Gábor polgármester jelezte, hogy az önkormányzat várhatóan szeptemberben pályázatot ír ki a tornaterem és tanuszoda működtetésére. Antal Istvánné képviselő jelezte, hogy a Csintoványi utcában és a sportpálya területén az éjszakai órákban fiatalok motoroznak, hangoskodnak, ami nagyon zavarja az arra lakók nyugalmát. Tóth Gábor polgármester kéri az ott motorozó fiatalokat, hogy jelentkezzenek a polgármesteri hivatalban, hogy segíthessenek abban, hogy a megfelelő helyen, a Domonyvölgyben működő crosspályán folytathassák sportolásukat. Ezek után bejelentette, hogy augusztusban szabadságon lesznek a képviselők, a következő testületi ülésre szeptember végén kerül sor. *-kr-*

RENDRŐSÉGI HÍREK

AZ ASZÓDI RENDŐRŐRS tájékoztatása szerint az elmúlt hónapban baleset egyáltalán nem történt falunk területén, és a bűncselekmény is száma is jelentősen csökkent.

AZ OMW KÚTRÓL egy ismeretlen fizetés nélkül távozott 6700 Ft-os kifizetetlen számlát hagyta maga után.

A PETŐFI TÉREN a térsztaüzem konténerét törték fel, ahonnan száraztésztaakat vittek el szintén ismeretlenek.

A SZENT IMRE ÚTI Coop üzlet tároló helyiségét több alkalommal is feltörték, és a reggeli friss péksüteményt vittek el feltehetően „éhes” tolvajok.

EGY CSALÁDI HÁZNÁL pedig besurranó lopás történt, a konyhaasztalon hagyott készpénz vittek el a szemfüles behatolók.

MINT ARRÓL HÍRT ADTUNK az elmúlt hónapokban nagyon sok kábel lopás történt falunkban. Jó hír, hogy három bagi illetőségű személy már előzetese letartóztatásban van, akiket a többrendbeli kábellopásokkal vádolnak.

-kr-

Az Aszódi Rendőrség járőrszolgálatának
0-24 óráig hívható telefonszáma:
06-20/516-5940

A volt polgármester pere önkormányzatunk ellen

Mint ismeretes falunk volt polgármestere Jamrik László munkatügyi pert indított önkormányzatunk ellen, hogy visszamenőlegesen – 2004. január 1-jétől 2006. szeptember 30-ig (107 nap) a ki nem vett és ki nem fizetett szabadságainak pénzbeli megváltását megkapja, amelynek összege 3 525 000 Ft.

2007. június 28-án a Pest Megyei Bíróságon megtartották az ügy második tárgyalását. Klausmann Kornél, önkormányzatunk jogi képviselője elmondta, hogy meghallgatta a bíróság Jamrik Lászlót, aki azt mondta, hogy az év 365

napjából 365-öt végigdolgozott. Még magánprogramjai sem voltak az elmúlt években, amikre szabadságot igényelt volna, sosem kért szabadságot, mivel a településen élő polgármester a nap 24 órájában polgármester. Szerinte a képviselő-testület és ő sem tartott sosem nyári szünetet. Ugyanakkor a testvérvárosokkal való kapcsolatfelvételt 10 éves udvarlás előzte meg, amit nem a testület határozott el, de ő magamindig tájékoztatta az utazások előtt és utána is a testületet. Következő tárgyalás 2007. október 25-én lesz.

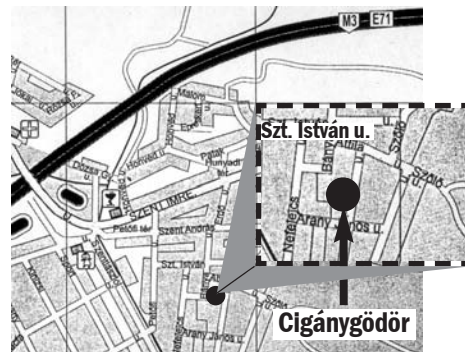
PÁLYÁZATFIGYELŐ: WWW.ASZODIKISTERSEG.HU

- ✓ Önkormányzatok, ill. önkormányzati feladatellátást biztosító egyes közszolgáltatások akadálymentesítése
- ✓ Kerékpárutak fejlesztése
- ✓ Belterületi utak fejlesztése
- ✓ Komplex technológiai beruházás a hátrányos helyzetű kistérségekben induló vállalkozások részére
- ✓ Nemzetközi szolgáltatóközpontok létrehozása, fejlesztése
- ✓ Vállalati folyamatmenedzsment támogatása
- ✓ Minőség, környezet és egyéb irányítási rendszerek bevezetése
- ✓ E-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások támogatása
- ✓ Az országban működő cigány kisebbségi önkormányzatok, roma kulturális és művészeti tevékenységet folytató szervezetek és magánszemélyek által megvalósított programjainak részben vagy egészben való támogatása

A Cigánygödör sorsa

Cigánygödör 15 éve nem az önkormányzat tulajdona, dr. Bory Miklós és Tsa. 1992-ben megvásárolt a területen három ingatlant, ahol gazdasági, kereskedelmi vagy szolgáltató vállalkozás beindítását tervezte. Időközben tulajdonosváltás történt, a szóban forgó terület a Borytrade és Tsa. Kft. tulajdonába került. A Cigánygödör Bag településrendezési tervében zöldövezeti terület, a három ingatlan közül pedig kettő a földhivatalnál közparkként nyilvántartott közterület, ami felveti a kérdést, hogyan is adhatta el 1992-ben az önkormányzat egyáltalán?

Az ügy tisztázása érdekében felkerestük a három érintett felet: dr. Bory Miklóst – aki egyébként az újabb tulajdonos, a Borytrade és Tsa. Kft. vezetője is, Jamrik László volt polgármestert és Tóth Gábor jelenlegi polgármestert. Dr. Bory Miklós úgy nyilatkozott lapunknak, hogy 1992-ben dr. Bory Miklós és Tsa. megvette 643, 644 és 645-ös helyrajzi számú ingatlan községünkben, és ezzel a Cigánygödörnek nevezett terület a birtokába került. Már a vásárláskor jelezte Bag Nagyközség Önkormányzata felé, hogy a megvásárolt területen vállalkozás beindítását tervezi. Meg is kezdte a befektetők megkeresését, francia, német üzletemberek jártak itt, hogy segítségükkel egy legalább 20 főt foglalkoztató beruházás jöhessen létre. Valamennyi befektetőnek tetszett Budapest közelsége, szívesen hozták volna ide befektetni való pénzüket. Sajnos azonban kiderült, hogy a terület zöldövezet, ott semmiféle kereskedelmi, gazdasági, szolgáltató tevékenység nem folytatható.

“ CIGÁNYGÖDÖR: RÉGI AGYAGBÁNYA TERÜLETE. RÉGTŐL FOGVA CIGÁNYTELEP VOLT MELLETTE, BÁR A CIGÁNYOK NEM ITT VERTÉK VÁLYOGOT, HANEM A TÓKÖZÉBEN. A TELEPET 1970-ES ÉVEKBEN SZÁMOLTÁK FÖL.

Az akkori polgármester, Jamrik László azonban határozott ígéretet tett, hogy a készülő településrendezési tervben a terület átsorolását végrehajtják, hogy a befektetést ez ne akadályozza. Az időközben új tulajdonosra elő lépett Borytrade és Tsa. Kft. ezzel a határozott ígérettel a zsebében előkészítette egy 50 fő befogadására alkalmas öregek otthonának megépítését. A településrendezési terv 3 éve elkészült, és dr. Bory Miklós az Aszódi Építési Hatóság irodájában, miközben már a terület hasznosítási terveivel, építési vázlattal ment oda, tudta

meg, hogy a terület átsorolása nem történt meg, az továbbra is zöldterület.

Mint dr. Bory Miklós elmondta ez a közel 7200 m²-es területet évente legalább kétszer le kell kaszáltatnia – ami jelentős költség cége számára –, ha ezt nem teszi az önkormányzat bírsággal sújthatja. Jelenleg úgy áll a helyzet, hogy azzal a területtel, amit ő határozott befektetői szándékkal vásárolt, nem tud semmit kezdeni. Ő nem híve a peresedésnek, elmondása szerint a legrosszabb megegyezés is jobb, mint a bíróságra menni, de valahogyan meg kellene már egyezni.

Időközben kiderült, hogy a Borytrade és Tsa. Kft. tulajdonában lévő területek között közterület is van. Felmerül a kérdés, hogyan került egyáltalán az eladásra? Dr. Bory Miklós nem zárkózik el, attól sem, hogy vásárolják tőle vissza a területet, vagy cseréljék el, más, számára hasznosítható területre.

Továbbra is fenntartja szándékát, hogy vagy öregek otthonát, vagy kereskedelmi létesítményt, vagy társasházat

vagy építési telkeket hozna itt létre saját beruházásként. De szívesen építene itt egy Kelet-Magyarország Házat is. Ugyanis nagyon sok kelet-magyarországi, sőt ukrainai vállalkozónak, üzletembernek akad gyakran el-

intéznivalója Budapesten. Számukra épülne ez a létesítmény irodákkal, szálláshelyekkel, hogy legyen egy gazdasági gócpontjuk a főváros közelében. Ehhez hasonlóként dr. Bory Miklós már létrehozott nyugat-magyarországi üzletemberek számára az M7-es és M1-es autópálya bevezető szakasza mellett, ami nagyon jól működik. Jó lenne tehát a terület sorsát jogilag rendezni, peren kívüli megegyezéssel.

Jamrik László volt polgármester telefonon történő megkeresésünkkor úgy nyilatkozott, hogy bár konkrétan nem

emlékszik, de a korábban a vezetése alatt álló önkormányzat közterületet nem adott el, ugyanakkor nyitott volt arra, hogy a faluban vállalkozás jöjjön létre. Ezért támogatták dr. Bory Miklós és Tsa. elképzeléseit. Ám fél évente újabb és újabb elképzelésekkel léptek elő: fagyaltkészítő üzem, sajtógyár, öregek otthona stb. szerepelt terveik között, ám semmi konkrétumot nem mutatottak fel, ezért egy idő után már nem tudta az önkormányzat komolyan venni befektetési szándékukat.

Tóth Gábor falunk jelenlegi polgármestere pedig elmondta, hogy 1990-ben született egy VB határozat, mely szerint a bagi 643, 644, 645-ös helyrajzi számú ingatlan adás-vétel tárgyát képezi dr. Bory Miklós és Tsa. részére, de kikötötte, hogy az adás-vételi szerződést hat hónapon belül meg kell kötni. Nos ez elmaradt, így a földhivatal sem vizsgálta a tervezett adás-vételt. Ám 1992-ben dr. Bory Miklós és Tsa. valóban megvásárolta a három ingatlant, ami később Borytrade és Tsa. Kft. tulajdonába került. Bag Nagyközség Önkormányzata így jogviszonyban az első vásárlóval áll, ha a Borytrade Kft.-nek bármi problémája van, akkor azt dr. Bory Miklóssal és Tsa.-val kell rendeznie. Amúgy az önkormányzati törvény szerint a közterületek, így a bagi 643 és 644-es helyrajzi számú terület forgalomképtelen vagyontárgy, csak képviselő-testületi határozat hagyhatja jóvá eladásukat. Ilyen képviselő-testületi határozat az adás-vételi szerződés megkötésekor azonban nem született. Bag Nagyközség Önkormányzatának jelenlegi Településfejlesztési és Építési Bizottsága azon az állásponton van, hogy amíg a törvénytörő tulajdonváltás nem tisztázódik bírósági úton, addig a terület átminősítéséről – zöldterületről, gazdasági, kereskedelmi és szolgáltató övezetté – szó sem lehet.

-kr-

■ Száztizenegy évvel ezelőtt 65 ezer volt a jelenlegi ország területén élő cigányok száma, 2003-ban 600 ezer körülre becsülték a szociológusok számukat. 1993 és 2003 közötti tíz évben évente több, mint 10 ezer fővel növekedett a cigányok száma hazánkban.

Magyarországon az élve születések száma 1970-ben 152 ezer volt, 1993-ban 116 ezer, 2001-ben már csak 97 ezer. 1993-ban 13 ezerrel több cigány gyermek született, a teljes magyarországi gyerekszámnak több, mint 11 százaléka. 2002-ben 15 ezer cigány gyermek született, az összes Magyarországon született gyerekeknek több, mint 15 százaléka. A jövőben tovább fog növekedni a cigányok száma és aránya, és növekedni fog befolyásuk az ország életére. De kik is azok a cigányok?

Történelmük

Az első cigányok a XIII. században a Szentföldre kereszties hadjáratot vezető II. Andrásal érkeztek Magyarországra a Közel-Keletről. Nagyobb tömegű bevándorlásukról viszont csak a XV. századtól beszélhetünk, ekkor a törökök balkáni hódítása miatt indult migrációs hullám Magyarországon keresztül nyugat felé. A menekülő romák egy része végül itt telepedett le. A török háborúk idején nagy szükség volt a szaktudásukra. Elismert fegyver-, szeg- és patkókovácsként dolgoztak a magyar seregek mellett, s ők voltak az első profi kékem, hiszen vándorló életmódjuknak köszönhetően hozták-vitték az információkat. Az Európába érkezett romák identitásuk igazolásaként jól használható mesét találtak ki: azt híresztelték, hogy korábban jó keresztényekként Egyiptomban éltek, de bünt követtek el, ezért vezeklést róttak ki rájuk, így európai kalandozásuk tulajdonképpen bűnbánó zarándoklat.

(Be) Vándorlás

A hazai fejletlen gazdasági-társadalmi viszonyok között a cigányság kézműves tudására szükség volt. Az első hullámban érkezett romáktól származik a mai magyar cigányság 65 szá-

Cigányút

A CIGÁNYSÁG EREDETE, TÖRTÉNETE

Ez az egyetlen magyarországi etnikai kisebbség, amely nem alkot egységes társadalmi csoportot. A cigányok megkülönböztetik magukat eredetük, hovatartozásuk, nyelvük, foglalkozásuk alapján, csoportjaik a történelem során alakultak ki.

zaléka. Közülük kerültek ki a zenész vagy muzsikus cigányok, amely réteg a reformkor óta a legelittebb társaságnak számít a romák között. (Olaszország után Magyarország a legnagyobb komoly-zenész-„exportőr”, Bécsből New Yorkig nagyon sok roma származású zenész játszik a nagy filharmonikus zenekarokban.) A magyarországi cigányság második hulláma a XVIII. században érkezett Románia felől. Ezek az oláh cigányok a mai napig beszélnek a cigány nyelvet, s közülük kerültek ki a kereskedők – lovárik (amely szó a közhiedelemmel ellentét-

ben nem a lóból, hanem a lóvéből, a pénzzel való foglalkozásból származik), de a leglenézettebb késes-köszörűsök is.

Mária Terézia és II. József felvilágosult abszolutistaként vallotta, hogy a társadalom vélt problémáit felülről kell megoldani. A hatalom ettől kezdve csupán kétféle romát ismert, a már több száz éve itt élőket és a frissen jött, a kötöttségeket kevésbé viselő, vándorló életmódot élő oláh cigányokat. Az erőszakos központi törekvéseket jól jellemzi, hogy például nemcsak a jobbágy, de a cigány kifejezést is eltörölték, ugyanakkor megkísérelték letelepíteni az oláh cigányokat, miközben megtiltották számukra, hogy népviseletben járjanak, sőt azt gondolták, ha a lovárik nem foglalkozhatnak lókereskedelemmel, akkor előbb-utóbb hagyományos életmódjukat is elhagyják.

A beások még a második világháborút követő években is érkeztek Magyarországra, bár a Horthy-korszakban általánossá vált nagyipari termelés miatt addigra egyre kevesebben vásárolták a hagyományos roma kézművestermékeket. Helyzetüket tovább rontotta, hogy 1945 után kimaradtak a földosztásból, így később a termelőszövetkezetekben is csak a legrosszabbul fizetett állásokban alkalmazták őket.

Kapun belüli munkanélküliség

A szocializmusban zajlott integrációs folyamatokat néhányan álintegrációként értékelik, bár a modernizációnak voltak pozitív hozadékai is. Intenzív roma-nem roma kapcsolatok alakul-

EGYÜTT KÖNYEBB

Mint arról legutóbbi lapszámunkban beszámoltunk, Tóth Gábor országgyűlési képviselő, falunk polgármesterének meghívására Farkas Flórián, a Lungo Drom elnöke, valamint Farkas Antal, a Közös úton elnevezésű program menedzsere Bagon járt, hogy tájékozódjon a cigányság helyzetéről, valamint hogy az általuk kidolgozott roma felzárkóztató programok kistérségi megvalósulását elősegítsék. Az aszódi kistérség elé a következő programvázlat kerül majd remélhetőleg meg tárgyalásra. Kívánjuk a mielőbbi sikeres megvalósulást!

KÖZÖS ÚTON PROGRAM A TÁRSADALOM FEJLŐDÉSÉÉRT

A program célja a Pest megyei szegény emberek – köztük romák – életkörülményeinek javítása

A szegény sorsú emberek – köztük a romák – növekvő számaránya miatt nem lehetséges modern, jóléti Magyarországot megteremteni. A mélyszegénységben élő emberek – köztük a romák –, helyzete belátható időn belül, számos területen nagyarányú társadalmi robbanáshoz vezet. Mind a leszakadás megállítása, mind a roma lakosság integrációja tudatos tervezést, komplex szemléletet, a döntési kompetenciák, a feladatok pénzügyi és időbeni ütemezésének pontos meghatározását követeli.

A társadalom alapja a munka, minden tisztességes állampolgár joga és kötelessége is ennek betartása. A cigányság integrációjának első

és legfontosabb állomása a biztos, hosszú távú munkához jutás, ehhez a tanuláson keresztül vezet az út. A program ezt az utat kívánja megvalósítani a társadalmi béke megteremtéséért.

A látható, tapasztalható eredmények inkább csak hosszú távon lesznek érzékelhetőek, ezért a programokat is hosszú távra érdemes tervezni.

A PROGRAMUNK HÁROM FŐ CÉLJA:

- A cigányság munkaerő-piaci versenyképességének fokozása;
- A romák társadalmi integrációjának elősegítése;
- A roma közösségek életminőségének javítása.

TERVEZETT LÉPÉSEK

- Tudományos kutató-segítő hálózat létrehozása, kutatások, felmérések készítése, ennek az eredményére alapozva programok indítása;
- Vállalkozásokkal, állami és civil szervezetekkel összefogva szegények és romák részére hosszú távú munkahelyek létrehozása (képzéssel, átképzéssel) elsősorban EU-s támogatások igénybevitelével;
- Közös feladatok meghatározása a tanulási, beilleszkedési képességek fejlesztése érdekében;
- Az iskola, a helyi társadalom és a család összefogása a gyermekek biztonságos fejlődése érdekében;
- A cigányság egészségügyi állapotának javítása.

Farkas Antal programmenedzser

A CIGÁNYSÁG NÉPCSOPORTJAI**ROMUNGRÓK**

A romungrók a legrégebben Magyarországon élő hagyományos roma csoport, őseik a 15. században érkeztek. A magyar anyanyelvűvé vált romungrókból alakult ki a magyar cigányok nagy csoportja. Hagományos mesterségük szerint főleg muzikusok, szegkovácsok és vályogvetők voltak.

MAGYAR CIGÁNYOK

Közéjük tartozik a magyarországi romák többsége, mintegy kétharmada. Magyarul beszélnek, magukat magyar cigánynak, zenész cigánynak vagy muzikus cigánynak mondják.

OLÁH CIGÁNYOK

Az oláh cigányok Romániából, a Havasalföld román (oláh) fejedelemsége irányából érkeztek Magyarországra a 18. században, és a roma nyelv különböző oláh cigány nyelvjárait beszélnek. Önmagukat romának nevezik, hagyományai, értékrendjük sok esetben társadalmi feszültség forrása.

BEÁSOK

Hozzávetőlegesen kétszáz éve élnek Magyarországon, és a román nyelv egy archaikus formáját beszélnek. Önmagukat beásnak vagy cigánynak nevezik, a roma megjelölést általában kifejezetten elutasítják. Fő foglalkozásuk a rézművesség és a famegmunkálás (fakanál, teknő stb. készítése) volt.

SZINTÓK

A szintók nagyon közel állnak a romungrókhöz. A roma nyelv kárpáti cigány nyelvjárási formájának egyik változatát beszélnek. Általában ideiglenesen fordulnak meg hazánkban, mint vándorcirkuszosok, egy kisebb csoportjuk azonban a II. világháború után megtelepült Magyarországon. Ők körhintás, céllövöldés mutatványosokként járók az országot.

ROMÁN CIGÁNYOK

A magyarországi román cigányok kis lélekszámú csoport, akik a román határ mentén lévő falvakban élnek. Anyanyelvük a román köznyelv. Rajtuk kívül gyakran jönnek át román cigányok Romániából is hazánkba.

tak ki, míg korábban a romák szinte a társadalmon kívül éltek, kapcsolataik pedig a kereskedelmi tevékenységekre korlátozódtak. A gyárakban viszont egy brigádba kerültek, egy szállón laktak a nem cigány kollégáikkal, s ez számukra nagyon fontos szocializációs, tanulási folyamatot jelentett, hiszen olyan dolgokat sajátíthattak el, amiket otthon nem. Természetesen akkoriban még sejteni sem lehetett, hogy egy-két évtizeddel később épp a hatalmasra duzzadt ipari központok válnak a társadalmi bajok gócpontjává. A romák családosan költöztek Ózdra, Kazincbarcikára, Komlóra vagy Miskolcra. A szocialista munkaerőpiac azonban nem csak azokat szippantotta föl, akikre valóban szükség volt. A bértömeg miatt, amit az átlagbér/fő arányból számítottak ki, a vállalatok vezetői akkor jártak a legjobban, ha a végletekig duzzasztották a létszámot. Ez volt a kapun belüli munkanélküliség időszaka. A szükséges létszám fölötti kollégákat pedig vattaembereknek nevezték.

Tömegesen munka nélkül

A nyolcvanas évek elejétől megkezdődött a kapun belüli munkanélküliség felszámolása. A leépítések során elsőként a képzetlen, vidékről bejárt embereket küldték el. Ugyanez folytatódott a privátizációt követően is: az átszervezéseknek rendre a segédmunkát végző ingázók estek áldozatul. Kertesi Gábor elmélete szerint a romák hátrányos helyzetéért egyharmad részben az előítéletek, az abból fakadó hátrányos megkülönböztetések, kétharmad arányban pedig a munkaerőpiac, az iskolázottság és a településtípus a felelős. Tehát nem azért fejletlenebb a keleti régió, mert a romák ott élnek nagyobb számban, hanem a romák azért mentek oda, mert fejletlenebb volt a térség, ezért könnyebben, olcsóbban tudtak letelepedni. Téves nézet az is, hogy a magas természetes szaporulat miatt alakultak ki roma többségű falvak, mivel a romák általában olyan helyeken tudtak otthont teremteni, ahol már az érkezésüket megelőzően elindult az adott helység leépülése. Ráadásul a románoknál mindig hiányzott a kapcsolati tőke. Az elmúlt évtizedben szinte teljesen megszűntek a már említett cigány–nem cigány kapcsolatok, a romák lakóhelye ugyanakkor elszigetelt, így a kapcsolatrendszerük zömmel a rokonságra szorítkozik, amit aztán a legkevésbé sem tudnak a munkahelykeresés során hasznosítani.

A cigányok munkanélküliségét is érdemes a megszokottól eltérően értékelni. A sokgyermekes roma családok kizárólag a segélyekből, mellékkereset nélkül nem tudnának megélni. A magyarázat az, hogy rengeteg roma dolgozik a feketegazdaság-

ban, az építőiparban vagy a mezőgazdaságban idénymunkásként. Egy 2003-ban végzett szegénységkutatásból kiderült, hogy a legszegényebb egymillióból háromszázezer a roma, vagyis a cigányok fele kitért az alsó rétegből. Persze manapság gyakran már azt is nehéz meghatározni, hogy ki is a cigány, mert a romák egy része úgymond kifehéredik, már nem tartják magukat cigányoknak, s ezt a folyamatot szinte lehetetlen mérni vagy kimutatni. A cigányság önmeghatározásának jogát nem vitathatjuk el, azonban a cigány szó oly mértékben stigmatizál, hogy a többség szemében nem cigány életmódot folytatók jelentős része nem vállalja cigány származását. Vagyis a romák fele – akarva-akaratlanul – egy erős asszimilációs kényszer nyilvánul meg a többségi társadalom részéről.

Cigánykérdés megoldása

A cigánykérdés megoldatlansága arra a téves politikai szemléletre is visszavezethető, amely a cigányságot homogén társadalmi alakzatként kezelte, illetve kezeli napjainkban is. Pedig téves az a szemlélet, mely szerint a cigányság Európa bármely országában homogén népcsoportot alkotna, ugyanis ők is megkülönböztetik önmagukat törzsi hovatartozás, foglalkozás, nyelv alapján. Magyarországon sem alkot egységes csoportot a cigányág, talán erre vezethető vissza a cigánykérdés megoldatlansága is, mert az évek során mindig is egységes népcsoportként kezelték őket.

„A 19. század második felében akár a képzőművészetben, akár az irodalomban, vagy a köznapi tudományosságban két egymástól élesen megkülönböztethető cigányképpel találkozunk. Az egyik oldalon azok a cigány csoportok állnak, melyek a társadalom egészével, különböző intézményeivel és csoportjaival együttműködő viszonyt alakítanak ki, alkalmazkodnak az írott és íratlan szabályokhoz, míg a másik oldalon azok a csoportok szerepelnek, melyek minden körülmények között igyekeznek megőrizni autonómiájukat, kimaradva a társadalom intézményrendszeréből, általában a polgári életrendből.

Az egyik cigány „ideáltípus” szolgálatkész, törvénytisztelő, alázatos, készséges, törekvő, igyekszik beilleszkedni, gyermekeit taníttatni.

A másik csoporthoz tartozó cigány „ideáltípus” szabadságszerető, vad, szilaj, a törvényeket nem tiszteli, idejét táncal, nótázással üti el, a társadalom testén élösködik. Az első csoport a magyar cigány, míg a második az oláh cigány csoport.

Lejegyezte: Könczöl Rita

Nyári olvasmányok

Gyermekáldás

Faluvégi kis házacskában egy fiatal-asszony élt egyedül. Nem jó az embernek egyedül lenni – már a Biblia is ezt mondja, hát még annak, aki egyszer már társra lelt! Elveszíteni hirtelen, balesetben, aztán egyedül élni, ahol még szomszéd sincs. Zsófi erős asszony megbirkózik minden munkával.

Egyszer egy napsütötte magas férfi állt meg a kapu előtt. Illedelmesen köszönt, munkát keresett.

– Tud gyümölcsfát metszeni? – kérdezte Zsófi.

– Bizony ezt előbb kellett volna. Van egy metszőollója? Már neki is látott, és mindent megcsinált, amit úgy férfiszemmel meglát az ember a ház körül.

Sajnos lekéste az utolsó buszt, ami visszavitte volna a városba.

– Elmegyek gyalog.

– Azt már nem! Egész nap dolgozott, és én még azt sem kérdeztem, mivel tartozom érte... Megalszik itt a konyhai heverőn?

– Boldogan! Akad még itt munka holnap is. Vacsora közben nagy beszélgetés kezdődött. A férfi bevallotta, hogy az anyja elől menekül, aki mindenáron el akarja vetetni vele a barátnője lányát, de az neki nem kell.

Úgy megértették egymást, mintha régi barátok volnának. Napra nap, hétre hét, és Pista – mert így hívták – maradt. Zsófi úgy gondolta igazi társa lesz a férfi. Aztán egy napon Pista elment gyűrűt venni, de vissza már nem jött a „völegény”.

Eljött a nyár és vele a bizonyosság: gyermeke lesz. Ettől esett igazán kétségbe, hiszen az nem lehet, egyedül él, özvegy. El kell vetetnie, de hol, kivel? Senki sem tudhatja meg, nem szülheti meg világ szégyenére, apa nélkül...

Megvan! Az ismerős doktor bácsi, akit gyermekora óta ismer, az biztosan segít, megérti gondját. Mennyire bízott ebbe a kedves doktorban, és lám, hiába... Nem érti meg, nem segít.

– Doktor úr – kezdte újra. Mentsen meg a szegénytől! – Sírt, könnyöngött – mindhiába.

– Ez gyilkosság lenne Zsófi, én ilyet soha nem tennék! – válaszolja a doktor.

– Jól van doktor úr, akkor majd én teszem meg. Amint megszületett megölöm.

– Ezt megteheted Zsófi, egy feltétel-

lel: előbb megfürdeted, bepólyázod, megcsókolod, aztán megölheted. Most menj Isten hírével.

Hazafelé sokat rágódott a doktor felvételén, vajon mit akar ezzel? Ej bánta is ő, csak egyszer túl legyen rajta. Biztosan azért mondta, hogy rendesen legyen eltemetve. Hát majd el lesz. Fő, hogy meg ne tudja senki.

Azért sokat töprengett miközben a pólyát készítette: miért is ez a kegyetlen szokás? Hiszen felnevelhetné, szeretne gyermeket – de milyen a világ? Megbélyegeznék a bűnéért.

Aztán elérkezett az idő. Könnyek között keserű irigységgel gondolt azokra, akik nincsenek egyedül nehéz órájukban, akiket gondoskodás vesz körül. Fájó nehézségét egy új hangocska folytatta: felsírt az élet, egy kisleány...

Fürdette, ahogy az orvos meghagyta. Öltöztette... és csodálta. Istenem, de gyönyörű! Ezek a szép fekete szemek, a nagy barna haj. Ilyen szép gyermeket még soha nem látott. Jaj, hogy néz rám... és ezt akartam én... ó Istenem, irgalmaz!

Már térdre esve csókolta, könnyeivel áztatta a rózsaszín lábcskákat. Hiszen ez Isten ajándéka, ez a drága gyöngy leánya! Nem leszek már többé egyedül kislányom, vállalom értem mindent, megmutatlak a világnak...

Köszönöm Istenem, hogy megóvtál a legrosszabbtól, köszönöm, hogy anya lehettem és nem gyilkos!

Czéhmester Erzsébet

Nincs értelmetlen élet

Voltam egyszer egy olyan házaspárnál, akik se egymással, se egymás nélkül nem tudtak élni. Kölcsönösen pokollá tették egymás életét. Azt remélték, hogy ha gyerekek születik, az feloldja majd a köztük lévő feszültséget. – És így is történt. Született egy vízfejű, szívbjajos gyerekük, és egyszerre minden elcsendesedett közöttük. Megtanultak csöndesen, alázatosan élni. Lábujjhegyen járni, halkán beszélni és egymás kezébe kapaszkodni.

Amikor eljöttem tőlük, a férfi kikísért és ezt mondta az ajtóban: Ez a szegény, beteg és értelmetlen gyermek tanított meg bennünket értelmesen élni.

Nincs hát értelmetlen élet, csak meg nem értett élet van.

Gyökössy Endre

A hit ereje

Erdélyi lelkészcsalád négy gyermekkel. 1957-ben a Jézus Krisztusban való hitéért 20 évre ítélik a családfőt, akit később a Duna deltába visznek munkára. Feleségét a négy gyermekkel szintén a Duna deltába vitték, bár nem tudtak egymásról. Földbe ástott kis nádfedelű lyuk a lakóhelyük. Az egyik reggel az édesanya súlyosan belázasodott, nem tudott felkelni, minden tagja fájt. Csak imádkozni tudott: Drága Jézus! Elfogyott az utolsó falat kenyér is. De tudom, hogy nincs okom aggodalomra, mert Te tudod, mit akarsz velünk és hogyan vezetsz ki ebből a szorult élethelyzetből. 11 óra tájban megjelent egy farkaskutya egy szép nagy kenyérral a szájában, letette a küszöbre és elment. Öten adtak hála Isten gondos szeretetért. Mese? Anak, aki átélte, nem volt az.

Ha az aggodalmaskodás útját választotta volna ez az asszony, akkor előbb utóbb úrrá lett volna benne a félelem, feltámadt volna benne a kétségbeesés és a harag, amely mások ellen fordul, vádaskodott volna. Ehelyett imádkozott rabtartóiért.

Névtelen szerző

Csodák márpedig vannak

Az történt velünk, hogy a harmadik gyermekünkkel voltam állapotos, és nyolc hetesen elveszítettem a magzatot. Nagyon szomorúak voltunk, mert szerettünk volna már a négy és fél éves Báborka és a másfél éves Bendegúz mellé harmadik gyermeket kapni az Úrtól.

Bendegúz ez időben gondoskodott arról, hogy reggeltől estig utána rohangáljak és minden percemet az ő testi épségének megóvása töltse ki. Ez az időszak nagyon megterhelő volt a számomra. Utólag értettem meg, hogy Isten nem rak rám nagyobb terhet, mint amit el tudok hordozni. Persze ezt nagyon nehéz volt elfogadni és az osztályzatom hitből elégtelen lett. Nem láttam azt a drága kettőt, akiket már adott az Úr, csak azt az egyet néztem, akit elvett. Nehéz volt elfogadni, hogy a Teremtőnek, az élet Urának hatalma van adni és elvenni is. Nagy ajándék volt, amikor felismertem: az Úr kincseket bízott rám – gyermekeinket –, akiknek én vagyok a földi sáfára. Megszégyenítő türelemmel és szeretettel tanít az Úr! Jó hozzá tartozni!

Hat hónappal a vetélés után gyanakodni kezdtem, hogy ismét gyermeket vá-

rok. A terhességi teszt negatív eredményt mutatott, az orvos pedig azt mondta, hogy a számított időnél egy hónappal kisebb a méh, tehát elhalt terhességről van szó. Újra keserűség fogott el, megteltem az Úr iránti váddal: vajon miért engedi ezt meg? Miért, miért, miért...?! Annyira betöltötte szívemet a pör, amit az Úrral folytattam, hogy a meglévő két kis kincsemnek sem tudtam örülni. Imádkoztam, de hit nélkül. A férjemre megharagudtam, amikor azzal biztatott, hogy az Úr ígérete szerint ez a gyermek meg fog születni. Én azt mondtam, nincsenek ma csodák, – elfelejtve, mi minden hatalmas dolgot tett már addig Isten az életünkben!

Közben gyötörtek a rosszulletek és a keserűség... Három orvos is egyetértett –

az ultrahang vizsgálat alapján – az elhalt terhesség tényével. Megkaptam a beutalót az egészségügyi kaparára, de keserűségben nem mentem el. Eltelt pár hét és a terhesség kilökődése nem történt meg... Újra felkerestem az orvosomat. Ekkor már élt bennem a reménység, újra kezdem hinni: mégis szeret az Isten! Miközben az ultrahang vizsgálatra vártam, szorongás fogott el. Feszülten figyeltem, mit mond az orvos. Ekkor megszólalt: „egy tizenegy hetes élő magzat!“

A kilenc hónap panaszmentesen telt el. Októberben pedig megszületett Borókánk! Egészséges, szép, aranyos, mosolygós baba!

Újra írom: Szeret az Úr, és nagy csodákat tesz még hűtlenkedő gyermekével is!

Pálca Pista

Hat gyermekünk van, öt lány és egy fiú, kilenc évestől „lefelé“.

Mostanában gyakran fakasztanak mosolyt, csodálkozást vendégeinkből, amikor komolykodva megjegyzik: „Küzdelem az élet!“ – Csak mi tudjuk valójában mit jelent ez. Mindjárt el is mondom:

Sokan azt gondolják, lányokkal könnyű, pedig a lányok sem angyalok. Köztük is elharapódzhat a követelőzés, hiszti, engedetlenség, főleg a rendrakás, segítség vagy az öltözködés körül, hogy az már tarthatatlan. Emlékszem egyszer betelt a pohár és elkaptam a frakkjukat. Sorban térdem közé vettem a dacos fehéripet és jól a szemükbe néztem:

- Ki parancsol ebben a családban?
- Te, apa. (Nekem pedig az Úr Jézus)
- Kinek kell engedelmeskedi?
- De... – kezdték újra a háborgást.
- Nem én vagyok a hibás! Miért mindig én pakoljak össze? Én nem fogom ezt meg ezt fölvenni! Én nem...!

Nyilvánvaló volt, hogy az ellenkezésnek csak egyvalami vethet véget: Pálca Pista, ahogy mi neveztük.

Erre aztán harsányan hangzott a válasz:

- Igen, akarok engedelmeskedni!
- Abban is, amit az előbb nem akartál?
- Abban is.
- Akkor nyugodj meg, és csináld.

Ezzel többnyire lezártuk az ügyet. Nemegyszer beszéltünk arról is, hogy egy-egy ilyen „küzdés“ nemcsak apa, a pálca és a dacos gyerek küzdelme, hanem belső küzdelem is – önmagunk ellen.

Addig van baj, háborúság kívül-belül, amíg a magam útját járom. A saját önző akaratomon nincsen áldás. Az engedetlenség boldogtalanságot eredményez. De ha a bennem dúló lázadás ellen döntök, az engedelmesség mellett, az Úr győz, és helyreáll a rend és békesség – kívül és belül. Hát így értjük mi ezt, hogy „küzdelem az élet!“

Sokszor gondolok rá, hogy mennyire igaz ez ránk felnőttekre is! Vajon én meghallom-e belső küzdelmeimben azt a hangot, amely engem ugyanúgy int, mint én gyermekeimet.

*Az összeállításban segítséget nyújtott:
Zdemkó Józsefné, Margitka.*

Meghallgatott imádság

Erőt kértem az Úrtól, s Ő nehézségeket adott,
melyeken megedződtem, erős lettem.

Bölcsességért imádkoztam, és problémákat adott,
melyeket megtanultam kezelni, megoldani.

Előmenetelt óhajtottam,
gondolkodó agyat és testi erőt kaptam,
hogy dolgozzam.

Bátorságot kértem, és Isten veszélyeket adott,
melyeket legyőztem

Szeretetre vágytam,
és kaptam az Úrtól bajba jutott embereket,
hogy segítsék rajtuk.

Kegyres jóindulata helyett
alkalmakat kaptam a jóra.

Semmit nem kaptam, amit kértem,
és mindent megkaptam,
amire szükségem volt.

ismeretlen szerző

*(Vagyis mindent megkaptam, amit kértem,
csak nem úgy, ahogy én gondoltam.)*

 BAGI HAGYOMÁNYOK

„Itt születtem, itt élek és itt halok meg, mert ez a hazám.“

Ebben a hónapban Tóth Mihálynét, mindenki Juliska nénijét látogattam meg, hogy vele készítsem el falunk értékmegőrző riportját. Ő is azon kevesek közé tartozik, aki magas fokon tudja még a népi viselet és tartozékainak elkészítését.

Kitől és hogyan tanulta el a varrás tudományát?

Juliska néni: Ősi bagi lakosok vagyunk, így a helyi népi viseletet, annak szeretetét örököltem a családomtól, rokonaimtól. Nekem sajnos a szüleim korán meghaltak, engem a nagynéném, Bagi Sándorné nevelt. Már picit koromtól az volt a szórakozásunk a szomszéd lányokkal, hogy babákat készítettünk magunknak rongyból, kukoricából, és azoknak ruhákat is varrtunk. Ebben segítségünkre volt a nagynéném és a szomszéd lányok anyukája, akiktől ellettük a varrás tudományát vagy, ha elakadtunk, tanácsot, segítséget kaptunk. Aztán korán, már a 3. elemitől kezdve hímezni is tanultunk. Eleinte zsebkendő, komaasszonykendő / amibe a lagziba vitt süteményt kötöttük /, falvédőket hímeztünk. Később, 10-12 évesen a nagynéném felügyelete mellett már elkezdhettem a fehér szoknyák vasalását majd ráncolását is. Ezt mind a mai napig szívesen csinálom. Ha a Muharay népi együttesben valakinek elpiszkolódik a fehér alsószoknyája, hozzáhozam felújítani, hiszen minden mosás után újra kell ráncolni, vasalni őket, s ehhez kevesen értenek ma már.

Úgy tudom, nemcsak alsószoknyákat varr, hanem minden más, a népi viselethez tartozó ruhát is.

Juliska néni: Így van, büszkén mondhatom, hogy a Muharay együttes bagi népviseletének 90 %-át én készítettem és készítem most is. Sőt, ahol bagi táncot tanítanak be az ország bármely területén valamely népi együttesben, onnan rendszeresen felkérnek, hogy én varrjam meg a ruhákat és ráncoljam is. Például a gödöllői népi együttes bagi ruháit is én varrtam és varrom, bár nekik - minta alapján - más népi viseletű ruhákat is varrtam. Legutóbb Szolnokról, egy varrást tanító szakiskolából voltak itt, és videóra vették a ráncolás, varrás teljes munkafolyamatát, hogy tökéletesen taníthassák majd a diákjaiknak. Báránról pedig azért kerestek meg, hogy egy menyasszony népi viseletű felső szoknyáját én ráncoljam be. Am nemcsak szoknyákat varrok, hanem a lányok nyúlóit, félingeit, Margit-díszes ingeit is, sőt aszúrozom, lyukhímzéssel kis is hímezem őket. Elkészítem és tömött hímzéssel díszítem a lányok, asszonyok zsebkendőit, de galárist is fűzök, varrok a hozzá tartozó szalagdísszal. Még féketőket is készítek, bár azt egyelőre csak babáknak, ugyanis bagi népviseletű babákat is készítek azoknak, akik kérik. A kisfiúknak aszúrozott aljú bő, fehér gatyákat varrok, a nagyobb fiúknak a bő gatyát már ráncolva is elkészítem. A fiúk ingeit is megvarrom, elől kihímezem és ellátom a viselője nevének monogramjával.

Úgy tudom, jelentős szerepe volt Juliska néninek a bagi néprajzi kiállítás létrehozásában is.

Juliska néni: Igen, a 70-es évek végén férjemmel és másokkal együtt, akiknek szívügyük volt a bagi népi viselet és a használati tárgyak megőrzése, létrehoztuk a művelődési házban a méprajzi kiállítást. Sajnos kicsi hozzá a hely, jó lenne egy nagyobb helység, hogy jobban, szebben el tudjuk helyezni az összegyűjtött anyagot.

Tóth Mihályné,
Juliska néni

FOTO: K.R.

Mióta tagja Juliska néni a Bagi Muharay Elemér Népművészeti Egyesületnek?

Juliska néni: Én már 1950-től a bagi népi együttes tagja vagyok. A férjemmel együtt kezdtük a táncot, majd később /1974 és 1983 között / ő volt az, aki összefogta szükség esetén a csoportot, ha épp nem volt vezetője. A Muharay együttestől nemrégiben kaptam meg a 35 éves tagsági oklevelet, díjat. Az együttes asszonykórusának is a tagja vagyok, akikkel sok kitüntetést kaptunk már az évek során. Tudja, mi mindig Bag színeiben képviseltük Magyarországot, bármerre jártunk is a világban, így Bag hírnevét növelhettük, és ez boldoggá, büszkévé tett minket. Régen ugyanis sok helyre mehettünk, kár, hogy ma nincs már erre fordítható pénze az önkormányzatnak, így az együttesnek sem. Igen nagy büszkeségem az is, hogy az egész családom szeretettel viseltetik az együttes iránt, hiszen a lányom is tagja az együttesnek sőt, a három unokám is.

Azt hallottam, hogy film is készült Juliska néniel sőt a rádióban is többször szerepelt már.

Juliska néni: Igen, 1974-ben a Goldman Film Stúdió Galga menti néprajzi filmet készített, ahol én mondhattam el minden népi viseletről és a kiegészítőkről, hogy melyiket milyen ünnepre vettük fel a templomba vagy más ünnepekre, eseményekre. Aztán 2000 körül a gödöllői népi együttes szólótáncosaival voltam meghívva a Várba, ahol nekem kellett bemutatnom a teljes öltöztetés és fésülködés minden mozzanatát, amelyből oktatófilmet készítettek. Több alkalommal szerepeltünk a férjemmel együtt a rádió Kopogtató című műsorában, ahol a népviseletről és Bagról, életünk értelméről beszélhettünk. Örülök, hogy így az utókornak fennmarad mindaz a tudásom, amelyet én is az elődeimtől tanultam. Minden vágyam az, hogy ezentúl is továbbadhassam a tudásomat azoknak, akik értékelik és szeretnék készíteni is az igazi, ősi népi viseletet, főleg szeretett falum, Bag népviseletét. Bag iránti érzelmeit a férjem ezt így fogalmazta meg: „Itt születtem, itt élek és itt halok meg, mert ez a hazám.“

Köszönjük Julis néninek ezt az áldozatkész munkásságát falunk iránt, hírlapunk és a magam nevében is még sok sikert, jó egészséget és Isten áldását kérem Julis néniére és családjára.

B.F.K.

LABDARÚGÁS
LABDARÚGÓ-BAJNOKSÁG 2007/2008 ÉVI ŐSZI FORDULÓJÁNAK MÉRKŐZÉSEI

DÁTUM	IDŐPONT	MÉRKŐZÉS	EREDMÉNY	IFI EREDMÉNY
augusztus 19. (vasárnap)	17.30	Bag – Pilisvörösvár	☐ – ☐	☐ – ☐
augusztus 26. (vasárnap)	17.30	Gödöllő – Bag	☐ – ☐	☐ – ☐
szeptember 2. (vasárnap)	17.00	Bag – Dömsöd	☐ – ☐	☐ – ☐
szeptember 9. (vasárnap)	16.30	Dunaharaszti – Bag	☐ – ☐	☐ – ☐
szeptember 16. (vasárnap)	16.00	Bag – Kóka	☐ – ☐	☐ – ☐
szeptember 23. (vasárnap)	16.00	Hévízgyörk – Bag	☐ – ☐	☐ – ☐
szeptember 30. (vasárnap)	16.00	Bag – Örbottyán	☐ – ☐	☐ – ☐
október 7. (vasárnap)	15.00	Tárnok – Bag	☐ – ☐	☐ – ☐
október 14. (vasárnap)	15.00	Bag – Tápiószecső	☐ – ☐	☐ – ☐
október 21. (vasárnap)	14.30	Üllő – Bag	☐ – ☐	☐ – ☐
október 28. (vasárnap)	13.30	Bag – Diósd	☐ – ☐	☐ – ☐
november 3. (szombat)	13.30	Délegyháza – Bag	☐ – ☐	☐ – ☐
november 11. (vasárnap)	13.30	Bag – Felsőpakony	☐ – ☐	☐ – ☐
november 18. (vasárnap)	13.00	Bag – Érd	☐ – ☐	☐ – ☐
november 25. (vasárnap)	13.00	Nagykátá – Bag	☐ – ☐	☐ – ☐

AZ IFJÚSÁGI MECCSEK MINDEN ESETBEN A FELNŐTT MECCSEK ELŐTT KÉT ÓRÁVAL KEZDŐDNEK!

ORVOSI ÜGYELETEK
HÁZIORVOSOK RENDELÉSI IDEJE**DR. BALATONI GYÖNGYI**

hétfő, kedd, csüt.: 8-12-ig, szerda: 14-18-ig, péntek: 8-11-ig
(pénteken csak páros héten rendel)

DR. PERJÉSI GYÖRGY hétfő, szerda: 8-12-ig, kedd,
csütörtök: 12-16-ig, péntek: 8-11-ig
(pénteken csak páratlan héten rendel)

NAPPALI, ÉJSZAKAI ÉS HÉTVÉGI ÜGYELET

A hétvégi ügyelet mellett a nappali és éjszakai ügyeletet is a Turai Központi Ügyelet látja el. Köznapokon 16 órától másnap reggel 8 óráig, hétvégén péntek délután 16 órától hétfő reggel 8 óráig hívható, illetve kereshető fel.

Címe: Tura, Petőfi tér 2. Telefon.: 28/466-038.

A FOGORVOS RENDELÉSI IDEJE**DR. SZABÓ MELÁNIA**

Bag, Hősök tere 1. telefon: 28/409-670
hétfő, szerda, péntek: 14.00-19.00, kedd, csütörtök: 8.00-13.00

ÁLLATORVOSI ÜGYELETI SZOLGÁLAT

- augusztus 11-12., 25-26: **DR. SZÓKE ZSOLT**
Kartal, Felszabadulás u. 197., telefon: 06-20/956-6529
- augusztus 18-19-20.: **DR. MÁRTON JÁNOS**
Galgamácsa, Kiskút u. 3., telefon: 06-30/400-9819

HIRDESSZEN A BAGI HÍRLAPBAN!**HIRDETÉSI TARIFÁK:**

- 1/1 oldal: 8000 Ft+ÁFA
- 1/2 oldal: 4000 Ft+ÁFA
- 1/4 oldal: 2000 Ft+ÁFA
- 1/8 oldal: 1000 Ft+ÁFA

**Többszöri megrendelés esetén,
további kedvezmény!**

Hívja a 06-28/409-174-es telefonszámot!

IMPRESSZUM

Kiadó: Bag Nagyközség Önkormányzatának Művelődési, Oktatási, Ifjúsági és Sportbizottsága

Szerkesztők: Könczöl Rita, Baczoniné Felszeghy Katalin, Szabados Tamás

Nyomdai munkák: RO-LA NYOMDA, VALKÓ

Megjelenik: 300 példányban

Hirdetésfelvétel és felvilágosítás: 06-28-409-174-es telefonszámon

E-mail: t.szabados@galgaktv.hu

MEGVÁLTOZOTT AZ ASZÓDI OKMÁNYIRODA ÜGYFÉLFOGADÁSI RENDJE

ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ:

Hétfő 8.00-12.00 13.00-15.30, 16.00-17.30

Kedd 8.00-12.00 Délutáni ügyfélfogadás
internetes bejelentkezés alapján

Szerda 8.00-12.00

Csütörtök Nincs ügyfélfogadás

Péntek 8.00-12.00

Postacím: 2170 Aszód Szabadság tér 9.

TELEFONSZÁMOK:

Irodavezető: Deme Lászlóné

06-28/500-660

**Parkolói igazolvány, személyi igazolvány,
útlevél, vezetői engedély:**

Chugyik Erzsébet, Zsírosné, Szegedi Lívია,

Csincsi Károlyné 06-28/500-660

Vállalkozói engedély és gépjármű ügyin-

tézés: Ritecz Andrea 06-28/500-665

Gépjármű ügyintézés: Benkó Lívია,

Dani Annamária 06-28/500-665

**Anyakönyvek, lakcímbeljelentés,
népességnyilvántartás, ügyfélkapu**

regisztráció: Ráczné Faddi Erika

06-28/500-665

Megújult a Jegyző-kereszt

A Bagy Polgári Kör és a Bagy Nyugdíjas Egyesület tagjai júliusban két hétvégét is áldoztak arra, hogy a valamikori jegyzőház, ma orvosi rendelő mellett található ún. Jegyző-keresztet megújítsák. Szorgos kezek letisztították, majd lemeszelték a feszületet, lefestették a korpust körül ölelő kerítést. Köszönjük áldozatos munkájukat!

Bag területén jelenleg tizenhárom kereszt található, a tizennegyedik, a Kisbagi kereszt sajnos elpusztult. A bagy katolikusok a II. világháború előtt még rendszeresen felkeresték ezeket a kereszteteket ún. keresztjáró napokon: áldozócsütörtök előtti hétfő, kedd, szerda reggelén; valamint húsvét előtt: virágvasárnapon, nagyszerdán, nagycsütörtökön, nagypénteken és nagyszombaton is. E keresztjárások első állomása minden esetben a most felfrisült Jegyző-kereszt volt.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás köszönet a Deme és Fia Kft.-nek a felajánlott bontott cserepekért, amelyekkel a temetőben a ravatalozó, valamint az óvoda tetőszerkezetének halaszthatatlan javítását el tudta végezni az önkormányzat.

Bag Nagyközség Önkormányzata

TÓTH GÁBOR

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Telefon: 06-30-9325-821

E-mail: toth.gabor@fidesz.hu

*

BERECZKI JÁNOSNÉ

POLITIKAI MUNKATÁRS

Telefon: 06-20-2158-140

E-mail: bereczki.janosne@fidesz.hu

Fax: 06-28-435-220

Iroda: Tura, Tabán u. 42.

Nyitva tartás: július-augusztusban
pénteken 15-18 óráig

*

Képviselői fogadóórák:

Tura, Tabán u. 42.

minden hónap utolsó péntek

16-18 óráig, vagy

Bag, Szent Imre u. 52.

(Polgármesteri Hivatal)

minden hét csütörtök délelőtt.

Bejelentkezés: előzetes
időpontegyeztetés alapján történik.

FOTO: DUDÁS GÁBOR

SZENT ISTVÁN KIRÁLY INTELMEI FIÁHOZ IMRE HERCEGHEZ (részlet) A KEGYESSÉGRŐL ÉS AZ IRGALMASSÁGRÓL, VALAMINT A TÖBBI ERÉNYRŐL

Az erények mértéke teszi teljessé a királyok koronáját, (...) kell, hogy a királyt kegyesség és irgalmasság díszítse, de a többi erény is hassa át és ékesítse. Mert ha a királyt istentelenség és kegyetlenség szennyezi, hiába tart igényt a király névre, zsarnoknak kell nevezni. Ennek okából hát, szerelmetes fiam, (...) kérlek, megparancsolom, hogy mindenütt és mindenekben a szeretetre támaszkodj, (...) mert a szeretet gyakorlása vezet el a legfőbb boldogsághoz. Légy irgalmas minden erőszakot szenvedőhöz, őrizd szívedben mindig az isteni intést: „Irgalmasságot akarok, nem áldozatot.” Légy türelmes mindenkhez, nemcsak a hatalmasokhoz, hanem azokhoz, akik nem fének a hatalomhoz. Azután légy erős, nehogy a szerencse túlságosan felvessen, vagy a balsors letaszítson. Légy alázatos is, hogy Isten felmagasztaljon most és a jövőben. Légy majd mértékletes, hogy mértéken túl senkit se büntess vagy kárhoztass. Légy szelíd, hogy sohase harcolj az igazság ellen. Légy becsületes, hogy szándékosan soha senkit gyalázzal ne illess. (...)

KÖVETKEZŐ LAPSZÁMUNK OKTÓBER ELEJÉN JELENIK MEG.